

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-12-14

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Lennart Hamberg samt justitierådet Erik Nymansson.

Ny strålskyddslag

Enligt en lagrådsremiss den 30 november 2017 har regeringen (Miljö- och energidepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. strålskyddslag,
2. lag om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
3. lag om ändring i lagen (1998:1706) om ändring i lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
4. lag om ändring i minerallagen (1991:45),
5. lag om ändring i lagen (2006:263) om transport av farligt gods,
6. lag om ändring i patientsäkerhetslagen (2010:659),
7. lag om ändring i tullagen (2016:253).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Anna Cedrum, biträdd av ämnesråden Susanne Gerland och Gabor Szendrö.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till strålskyddslag

2 kap. 4 §

I paragrafen anges att vad som i lagen sägs om arbetstagare ska gälla även den som hos en arbets- eller uppdragsgivare står till förfogande för att utföra, eller utför, arbete som inhyrd arbetskraft, vissa personer under utbildning och sådana som tilldelats uppgifter i en radiologisk nödsituation. I den allmänna motiveringen (avsnitt 6.6.1) anges att bestämmelsen ska avse ytterligare en kategori, personer som utför arbete i egen verksamhet. Under föredragningen har emellertid upplysts att det inte är avsikten att egenföretagare ska jämföras med arbetstagare. En egenföretagare kan dock komma att sysselsättas t.ex. i verksamhet med joniserande strålning utan att detta kan betecknas som arbete "som inhyrd arbetskraft", samtidigt som företagaren kan vara lika skyddsvärd som en arbetstagare eller därmed jämförbar person. Vad som bör gälla för sådana egenföretagare bör belysas närmare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

9 kap. 1–4 §§

I den allmänna motiveringen (avsnitt 6.13) anges att det som är straffbart i 1988 års strålskyddslag bör fortsätta att vara det, dock med vissa begränsningar särskilt i fråga om överträdelser av föreskrifter. De straffsanktionerade bestämmelserna anges i det remitterade förslaget inte endast med lagrummets nummer utan med en kort beskrivning, något som kan förenkla läsningen. Emellertid kan några av de föreslagna beskrivningarna, enligt vad som framkommit vid föredragningen, oriktigt uppfattas som om de avser att inskränka det straffbara området. Lagrådet föreslår att de straffsanktionerade bestämmelserna anges, på samma sätt som i

1988 års lag, endast med lagrummets nummer med tillägg endast i de fall då en inskränkning faktiskt avses (exempelvis i 2 § 2 och 3).

I remissen framgår också att kapitlet kommer att ses över i ett nytt lagstiftningsärende med anledning av att genomförandet av strålskyddsdirektivet lett till omfattande materiella och strukturella ändringar i den svenska lagstiftningen. Vid en sådan översyn kan också övervägas vidare i vilka fall det ska krävas att en oaktsamhet är grov som förutsättning för straffbarhet samt hur hänvisningarna till de straffsanktionerade bestämmelserna bör vara utformade.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.